

AQUAPONICS ZIJN WEINIG RENDABEL

Het klinkt slim en duurzaam: vis- en plantenteelt combineren door het voedingsrijke viswater te gebruiken voor groenteteelt. Toch vallen de commerciële resultaten van dit aquaponicssysteem tegen. Het loont alleen op plekken waar zowel de vis als de groente duur is, blijkt uit Wageningen onderzoek.

Er zijn zo'n duizend commerciële bedrijven in de wereld die aan aquaponics doen; het combineren van visteelt en tuinbouw. Van die bedrijven maakt ruim de helft verlies, zegt Roel Bosma van de leerstoelgroep Aquacultuur en Visserij. Hij begeleidde een groep Wageningse studenten die voor een Nederlandse investeerder uitzocht hoe hij zijn investering in vis- en groenteteelt op de Filipijnen kan laten renderen.

De studenten deden literatuuronderzoek en berekenden de potentiële productie en kosten van het bedrijf, dat zoetwatervis, sla en tomaat produceert. De conclusie: de combiteelt heeft alleen kans van slagen als de ondernemer een goede nichemarkt voor dure vis vindt en die combineert met sla- en tomatenteelt, want die groenten zijn al relatief duur op de Filipijnen.

Aquaponics is momenteel een hype, stelt Bosma. In het kader van de circulai-

re economie en hergebruik van grondstoffen klinkt het geweldig om groente te telen op water uit een visvijver vol nutriënten. Maar als je niet goed naar de marktperspectieven kijkt, kan het financieel flink tegenvallen. Samen met enkele studenten werkte hij het ACT-rapport uit tot een wetenschappelijk artikel in *Aquacultural Engineering*.

'Met tilapia of meerval red je het niet, want die zijn veel te goedkoop. Je moet een nichemarkt voor dure vis vinden', doceert Bosma. In België en Nederland kun je dan denken aan snoekbaars, kwabaal of jadebaars. 'Bovendien moeten ook de groenten een goede prijs hebben. De bedrijven op Hawaii, waar de hype begon, doen het meestal goed, want op eilanden zijn de groenteprijzen vaak hoog.'

In Nederland maakt aquaponics weinig kans, zegt Bosma. 'Het telen van de vis kost relatief te veel. Bovendien vindt je in Nederland moeilijk een nichemarkt voor groente, want binnen de kortste keren bedienen de tuinders die nichemarkt voor een veel lagere prijs.'

Maar ook in bijvoorbeeld Ethiopië heeft de combiteelt het niet makkelijk krijgen. 'De eerste keuze is vaak tilapia, maar die teelt heeft concurrentie van de diepvries-tilapia die Chinezen in bijna heel Afrika verkopen.' **AS**

FOTO: THE AQUAPONIC FARMING COURSE

Bij het aquaponicssysteem wordt groente geteeld op nutriëntenrijk water uit visvijvers.